

FRØYA KOMMUNE

Samlet saksframstilling		
Saksbehandler: Marit Wisløff Norborg	Arkivkode: G03 &13	Arkivsaksnr: 22/1113 Gradering:

Behandling:		
150/22	Formannskapet	20.09.2022

SAMLET SAKSFREMSTILLING - HØRING - NOU 2022: 5 MYNDIGHETENES HÅNDTERING AV KORONAPANDEMIEN DEL 2

Behandling/vedtak i Formannskapet den 20.09.2022 sak 150/22

Behandling:

Vedtak:

Frøya formannskap vedtar høringssvar som vist i saksopplysningene, knyttet til myndighetenes håndtering av koronapandemien.

Høringssvaret er formulert ut fra koronakommisjonens anbefalinger og læringspunkter, slik disse fremgår av de ulike kapitlene i kommisjonens rapport (NOU 2022:5)

Enstemmig.

Innstilling:

Frøya formannskap vedtar høringssvar som vist i saksopplysningene, knyttet til myndighetenes håndtering av koronapandemien.

Høringssvaret er formulert ut fra koronakommisjonens anbefalinger og læringspunkter, slik disse fremgår av de ulike kapitlene i kommisjonens rapport (NOU 2022:5)

Utredning:

Saksopplysninger:

Koronapandemien startet med et utbrudd i Wuhan-provinsen i Kina før jul i 2019. 11. mars erklærte Verdens helseorganisasjon (WHO) at virusutbruddet var en pandemi. Den 12. mars 2020 vedtok Helsedirektoratet at alle barnehager og skoler, sammen med blant annet idrettsarrangementer, kulturarrangementer og trengssentre i Norge stenges for å begrense smitte. Dette ble i ettertid benevnt som datoen for nedstengingen av Norge.

Pr. 11.08.22 er det meldt 1 457 583 smittetilfeller i Norge. 3 834 personer har dødd av viruset. I forbindelse med koronapandemien har Regjeringen oppnevnt en kommisjon for å få en grundig og helhetlig gjennomgang og evaluering av myndighetenes håndtering av pandemien. Justis- og beredskapsdepartementet har sendt Koronakommisjonens rapport på høring. Departementet ber i sitt brev til høringsinstansene spesielt om synspunkter på kommisjonens anbefalinger og læringspunkter, slik disse fremgår av de ulike kapitlene i kommisjonens rapport.

Med bakgrunn i oppgaven gitt i departementets høringsbrev har kommunedirektøren utarbeidet et forslag til hørings svar. Frøya kommune har samarbeidet med Hitra kommune i høringsrunden og har likesides saksframlegg.

Høringsfristen er utsatt til 23. september 2022, etter at Frøya kommune søkte om utsatt høringsfrist som opprinnelig var 23. august 2022.

Link til høringsutkastet ligger under vedlegg 1.

Saken sluttbehandles i formannskapet da høringsfristen er satt til 23. september. Kommunedirektøren oversender endelig vedtak til Regjeringen.

Hørings svar fra Frøya kommune:

Bedre beredskap

Staten må ta høyde for økte kostnader til å styrke kommunelegefunksjonen i kommunene ved en pandemi, samt vurdere graden av beredskap for kommuneoverlegefunksjonen i normal drift.

Redusert sårbarhet

Sentrale myndigheter må samle erfaringer fra pandemien og lage utkast (eksempler/maler) til planverk som kommunene kan innarbeide i sine beredskapsplaner, kvalitetssystemer/prosedyrer og ROS-analyser.

Krisehåndteringstiltak og samfunnsmessige konsekvenser

Det er viktig at sentrale myndigheter aktivt tar i bruk kommunens kunnskap om lokalt næringsliv for krisehåndteringstiltak med konsekvenser for næringslivet iverksettes.

Nasjonale tiltak som iverksettes må ta høyde for/avstemmes mot kommuner med høy andel av samfunnskritisk næringsliv.

Beslutninger om inngripende tiltak

Alle ledd i forvaltningen må ta seg tid til å gjennomføre nødvendige vurderinger før tiltak settes i verk. Alle tiltak må vurderes etter føre-var-prinsippet, forholdsmessighetsprinsippet og utredningsinstruksen.

Mangfoldperspektivet

Nettsider som publiserer informasjonsmaterieill på flere språk må utvikles videre og forenkles. Sidene må gjøres allment tilgjengelige for det offentlige Norge, næringslivet og frivillige lag og organisasjoner.

Styring og organisering i en langvarig nasjonal krise

Beslutningsgrunnlag og rapportering

Kommunene er det forvaltningsorganet som har nærhet til, og kompetanse på, lokale forhold. Dette gir kommunene en unik samfunnsforståelse om lokale forhold rundt i landet. Regjeringens beslutningsgrunnlag må derfor inneholde kommunens stemme. Kommunens ressurser til lokale beredskapsfunksjoner og kommunens kompetanse i sivil beredskap må derfor styrkes.

Nasjonale beslutninger

Staten må, i nært samarbeid med kommunene, bygge et system som iverksettes når nasjonale kriser oppstår.

Det er viktig at omfang og innretning av nasjonale beslutninger og lokal involvering finner en god balanse slik at kommunens stemme blir medtatt og respektert.

Samarbeid og koordinering

Statsforvalternes veiledningskompetanse må gjøres ekstra tilgjengelig for kommunene ved nasjonale kriser.

Frøya kommune ber om at Statsforvalterne i fylkene koordinerer og gjennomfører en felles kommunevis evaluering av pandemien i hvert fylke.

Statsforvalteren må ta en tydelig koordinerende rolle med å legge til rette for samordning mellom regioner i fylket.

Helhetlig koordinering

Det må etableres en nasjonal rapporteringsplattform som er fleksibel slik at plattformen kan brukes i all rapportering fra regionalt og lokalt nivå, herunder også rapportering ved beredskapssituasjoner som krever informasjon fra flere sektorer i kommunene.

Kommunens ressursbruk knyttet til rapportering har vært betydelige over lang tid (nå Ukraina-krisen).

Kommunene må kompenseres for kostandene.

Involvering av kommunene i beslutningsprosessene

Tiltak som berører kommunene, og som ikke er akutte, må drøftes med kommunene, eller representanter for kommunene, før de settes i verk.

Saksbehandling Nye lover og forskrifter

Kommunene må høres ved fastsetting av nye lover og forskrifter som berører kommunene. Høringene må forenkles slik at høringsprosessene ikke tar for mye tid og ressurser.

Anbefalinger for tiltak som kan redusere sårbarheten i samfunnet*Krisekommunikasjon*

Staten må ta høyde for økte kostander til systemer for crisekommunikasjon i kommunene ved å øke overføringene til kommunene.

Innreiserestriksjoner og innreisekarantene

Det må tas høyde for at framtidige restriksjoner ved grensene ikke er til hinder for å rekruttere nødvendig arbeidskraft, særlig sett opp mot funksjoner for å ivareta liv og helse.

Barn og unge

Terskelen for å ta i bruk tiltak med digital hjemmeundervisning må være svært høy, og må vurderes lokalt etter nasjonalt fastsatte kriterier.

Kommunene kjenner de lokale forhold best. Ikke alle kommuner eller deler av kommunen kan håndteres på samme måte. Hvis slike inngripende tiltak skal iverksettes, må tiltak kunne iverksettes av kommunene helt ned på skole-/skolekrets nivå.

Framtidige konsekvenser for barn, ungdom og studenter

Kommunens kompetanse på å følge opp barn og unges mulige negative effekter av konorapandemien må styrkes gjennom nasjonale tiltak. Slike kompetasehevende tiltak må tilrettelegges og finansieres nasjonalt.

Anbefalinger spesielt for en framtidig pandemi*Kommuneoverlegene*

Fastlegedekningen i Norge er for dårlig i utgangspunktet. Dette fører til at legedekningen ved koronapandemien var utfordrende for mange kommuner. Staten må ta snarlige grep for å legge til rette for at fastlegedekningen styrkes.

Vaksinering

Kommunen deler koronakommisjonens vurdering om at hovedprinsippet er at vaksinering skal være frivillig. Det er viktig at vaksiner er godt tilgjengelig for befolkningen slik at det er enkelt å la seg vaksinere. Kommunen mener at vaksinasjoner knyttet til pandemier, herunder selve vaksinene og kostander til gjennomføring av vaksinasjoner, også i framtiden må finansieres nasjonalt.

Vedlegg:

1. Høring NOU 2022:5

Vurdering:

Kommunedirektøren har utformet høringssvaret sammen med beredskapssjef og kommuneoverlege, og innstiller på at formannskapet støtter denne høringsuttalelsen.